

גמרא:

קתני, שנינו: ולד המעושרת לא ינק מן המעושרת. ועוד שנינו: ולד המוקדשין לא ינק מן המוקדשין.

הגמרא מבררת: מנהני מילי, מנין נלמד דברים אלו? שאפילו כשהולד הוא גם של מוקדשין, אסור לינוק מאמו.

והרי נאמר במוקדשין [ויקרא כב] "והיה שבעת ימים תחת אמו", ומשמע בפשטות שאפילו היתה אמו קדושה, מכל מקום, יונק ממנה (465)?

אמר רב אחדבוי בר אמי: איסור היניקה נלמד מגזירה שוה מבכור, כמו שיבואר.

בכור הנולד מאמו, ודאי אין אמו קדושה. שהרי לא יתכן שאמו תהיה קדושה, מאחר שהבכור הנולד למעשר בהמה או לשאר מוקדשין, אינו קדוש בקדושת בכורה, כמבואר במסכת חולין [קל א].

לפיכך, דרשינן: מה בכור, "מועלין בו", פירוש (466): אסור להניק את הבכור מבהמת מעשר וקדשים, אלא מאמו כשהיא חולין, או משאר מיניקות חולין,

כן מעשר בהמה ושאר מוקדשין לא ינקו מאמם כשהן מוקדשות, אלא מאמם חולין, או משאר חולין.

אתיא, נלמד בגזירה שוה "העברה" "העברה" מבכור. נאמר בבכור [שמות יג] "והעברת כל פטר רחם", ונאמר במעשר בהמה [ויקרא כז] "כל אשר יעבור תחת השבט".

ובא ללמדנו: מה בכור, מועלין בו, כמבואר, אף חלב המעושרת, מועלין בו.

חלב המוקדשין, נמי אתיא, גם נלמד גזירה שוה "אמו" "אמו" מבכור. נאמר בבכור [שמות כב] "שבעת ימים יהיה עם אמו", ונאמר במוקדשין [ויקרא כב] "והיה שבעת ימים תחת אמו",

בדק הבית שהוא רכוש הקדש, לקדושת מזבח שאינה רכוש הקדש אלא קדושה עצמאית].

ולפי דברים אלו, מתרץ הקרן אורה את השגת הראב"ד על הרמב"ם [הערה 460],

שמה שכתב הרמב"ם "הקדיש", היינו שהקדיש את הבהמה לצורך חלבה, שלא תחול הקדושת דמים אלא על חלבה.

והרמב"ם דייק כן מלשון "מתנדבים", שמשמעותה שהקדישו אותה לצורך החלב.

466. לפי כל הפירושים, מה שאמרה הגמרא: "מועלין בו", הוא לאו דוקא, שהרי שנינו [בעמוד הקודם] שאין מועלין בחלב המוקדשין, אלא, אסור בהנאה. וכבר מבואר לעיל [הערה

465. כן פירשו התוס' במסקנתם. ומשמע מדבריהם, שלולא מקרא זה, אין אפילו הוה אמינא להתיר.

והקשה הקרן אורה: כיון שהולד הוא גם של מוקדשין, למה הניחו בפשטות שאסור. [ביאור: הלא מה שהקדש מפסידין חלב האם, מרויחין על הולד, וכי אין הגזבר מוציא הוצאות מהקדש להחזיק את בדק הבית?!].

ומתרץ: כיון שהאם הוקדשה בקדושת מזבח, והחלב קדוש בקדושת מזבח, אסור להאכיל אפילו בהמת קדשים. [ביאור: במה דברים אמורים שהגזבר מוציא הוצאות, רק מדמים שהוקדשו לבדק הבית, ולא מוקדשות מזבח, וכבר מבואר כמה פעמים ההבדל בין קדושת